

(36.)

Elektronikusan aláírta:
Dr. Kovács Orsolya

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 3.	
FŐLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irat	
Érkezett:	2022 JAN 1 1.
PÉLDÁNY:	1 IV. Ürlap
MELLÉKLET:	3 KÖZTÜK: megk
FŐLAJSTROMSZÁM: UTÓIRATON:	37.K.701.474/20

Tisztelt Alkotmánybíróság,
(a Fővárosi Törvényszék útján előterjesztett)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 00 2 3 8 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 JAN 24.	
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

alkotmányjogi panasza

a
munkavágyozónak
Képv.:
Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda
(dr. Kovács Orsolya ügyvéd)

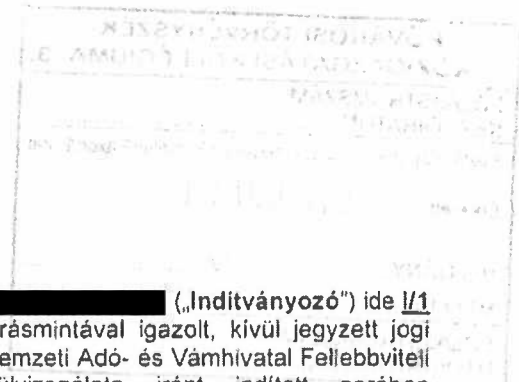
a Fővárosi Törvényszék 37.K.701.474/2020/26
számú ítéletével szemben előterjesztett
felülvizsgálati kérelem nyomán lefolytatott
felülvizsgálati eljárásban a Kúria
Kfv.V.35.144/2021/9. számon meghozott
ítéletének megsemmisítése iránt.

2022/jan/11

1., 5., 6., számú mellékletek nem lettek kinyomtatva

K.K. Grattár (2022.01.10)

(P.)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Fővárosi Törvényszék, mint első fokon eljáró bíróság útján, a [REDACTED] („Indítványozó”) ide I/1 alatt csatolt ügyvédi meghatalmazással, cégkivonattal és aláírásmintával igazolt, kívül jegyzett jogi képviselőként, a Kúriának a [REDACTED] i. felperes által a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében Kfv.V.35.144/2021/9. szám alatt meghozott és az Indítványozó által 2021/nov/12 napján kézhez vett felülvizsgálati eljárásban hozott ítélete (az ide I/2 alatt csatolt „Ítélet”) ellen, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény („Abtv.”) 27.§ alapján, állítva az Abtv. 29.§-ában foglaltak fennálltát és megtartva az Abtv 30.§ (1) bekezdésében meghatározott 60 napos határidőt, az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Indítványozzuk és kérjük, hogy az Alkotmánybíróság

- (i) állapítsa meg a Kúria Fővárosi Törvényszék által hozott 37.K.701.474/2020/26. számú ítéletet helyben hagyó Kfv.V.35.144/2021/9. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, mivel annak meghozatalakor a Kúria alap nélkül, önkényesen figyelmen kívül hagyta az európai uniós jog alkalmazásának alaptörvényi kötelezettségét és ennek következtében a hivatkozott ítélet olyan mértékben vált *contra legem*-mé, amely kívül esik az Alaptörvény által kijelölt értelmezési tartományon, ezáltal pedig *contra constitutionem*-mé vált, aminek következtében a Kúria a Kfv.V.35.144/2021/9. számú ítélet meghozatalával megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát; továbbá
- (ii) az (i) pontban foglaltak okán a Kúria Fővárosi Törvényszék által hozott 37.K.701.474/2020/26. számú ítéletet helyben hagyó Kfv.V.35.144/2021/9. számú ítéletét az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontjának és az Abtv. 43. § (1) bekezdésének megfelelően semmisítse meg; végül pedig egyúttal azt is kérjük az Alkotmánybíróságtól, hogy
- (iii) amennyiben indítványunknak helyt ad és megsemmisíti a Kúria Kfv.V.35.144/2021/9. számú ítéletét, úgy azt a Fővárosi Törvényszék által hozott 37.K.701.474/2020/26. számú ítéletre és az adóhatóság által hozott – és az ítélet és az FT ítélet által elfogadott – 2001645236, 2154066151 számú határozatokra kiterjedően tegye, élve az Abtv 43.§ (4) bekezdésében foglalt jogkörével.

Tartalomjegyzék

I.	Az ügy adatai	4
II.	A megsemmisíteni kért bírói döntés megjelölése	5
III.	Az alkotmányjogi panasz befogadható	5
III.1.	Vonatkozó jogszabályi rendelkezések	5
III.2.	Tényállás, előzmények	6
III.3.	Az alkotmányjogi panasz benyújtási határideje megtartott	7
III.4.	Az Indítványozó közvetlenül érintett	8
III.5.	A jogorvoslati lehetőségek kimerültek	8
III.6.	Az alapjogsérelem az Ítéletben testet öltő bírói döntést érdemben befolyásolta	8
IV.	Részletes érdemi indokolás	9
IV.1.	Az FT Ítélet és azt helyben hagyó Ítélet ellentétes az Alaptörvénnyel	9
	<i>[Az Európai Unió joga és joggyakorlata a magyar jogrend része]</i>	9
	<i>[Nem csak contra legem, hanem contra constitutionem]</i>	10
	<i>[A contra constitutionem jogértelmezés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot]</i>	11
IV.2.	A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének további aspektusai	12
	<i>[Sérült az Indítványozó fegyverek egyenlőségéhez való joga]</i>	13
	<i>[Sérült az Indítványozó hatékony jogorvoslatához való joga]</i>	15
	<i>[Sérült az Indítványozó indokolt bírói döntéshez való joga]</i>	16
	<i>[A bíróságok tisztességtelen hatósági eljárást legitimáltak]</i>	17
IV.3.	Az Alaptörvény megsértett rendelkezése	18
V.	Egyebek	18
	Mellékletek	18

I. Az ügy adatai

Elsőfokú adóhatósági eljárás adatai:

eljáró hatóság: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-budapesti Adó- és Vámigazgatósága
elsőfokú határozat iktatószáma: 2001645236

Másodfokú adóhatósági eljárás adatai:

eljáró hatóság: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága
bírószági felülvizsgálattal támadott határozat iktatószáma: 2154066151

Elsőfokú bírósági eljárás adatai:

eljáró bíróság: Fővárosi Törvényszék
ügyszám: 37.K 701.474/2020
per tárgya: adóhatósági határozattal szembeni közigazgatási per
az elsőfokú eljárásban hozott ítélet (FT ítélet): 37.K 701.474/2020/26

Felülvizsgálati eljárás adatai

eljáró bíróság: Kúria
ügyszám: Kfv.V.35 144/2021
felülvizsgálati kérelmet elutasító, jelen eljárásban támadott ítélet: Kfv.V.35 144/2021/9
az ítélet Indítványozó általi átvételének dátuma: 2021/nov/12

Indítványozó (a megelőző bírósági eljárásban felperes):

elnevezése:
székhelye:
cégjegyzékszám:
nyilvántartó bíróság:
adószáma:
eljáró törvényes képviselője:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

jogi képviselőjének neve
jogi képviselőjének címe:
jogi képviselőjének email címe:
jogi képviselőjének telefonszáma:
eljáró ügyvéd:

Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
dr. Kovács Orsolya

Nemzeti Adó- és Vámhivatal - NAV (a megelőző bírósági eljárásban alperes):

elnevezése: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága
kézbesítési címe: 1134 Budapest, Dózsa György út 128-132.
nyilvántartó hatóság: Nemzeti Adó- és Vámhivatal, mint törzskönyvi nyilvántartásban szereplő költségvetési szerv szerve

képviselője

[REDACTED]

jogi képviselőjének neve:
jogi képviselőjének email címe:
telefonszáma:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

II. A megsemmisíteni kért bírói döntés megjelölése

1. Jelen alkotmányjogi panasz a Kúria I/2 alatt ide csatolt Kfv.V.35:144/2021/9. számú ítéletének megsemmisítésére irányul.
2. Előzetesen, összefoglaló jelleggel rögzítjük, hogy az ítélet alaptörvény-ellenességének lényege abban áll, hogy a Kúria az adólevonási jog gyakorolhatóságának feltételeire vonatkozó uniós joggyakorlatot (és az azáltal keretezett saját irányadó gyakorlatát) figyelmen kívül hagyta, attól eltérő, amelynek következtében pedig azzal ellentétes (*contra legem*) döntést hozott az elsőfokú FT ítélet¹ fenntartásával. Eljárása nem jelentett hatékony jogorvoslatot, nem biztosította a fegyverek egyenlőségét, továbbá döntésében nem indokolta meg, hogy milyen tényalapon lát lehetőséget a számára kötelezően alkalmazandó uniós joggyakorlattól való eltérésre. A Kúria *contra legem* eljárása kilépett az Alaptörvény Alkotmánybíróság által kijelölt értelmezési tartományán, nem tekinthető egyszerűen szakjogi vagy tisztán jogértelmezési kérdésnek, hanem *contra constitutionem*-mé vált, ami miatt helye van az Alkotmánybíróság általi megsemmisítésének. A fentiek részletes kifejtését és a megvalósított alapjog-sérelemeket a IV. fejezet tartalmazza.

III. Az alkotmányjogi panasz befogadható

3. Miként azt az alábbiakban kifejtjük, jelen alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 27.§, 29.§ és 30.§-aiban foglalt előírásoknak, ezért alkalmas arra, hogy azt az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I.3.) Tü határozat („Ügyrend”) 30.§ (1) bekezdése alapján befogadja.

III.1. Vonatkozó jogszabályi rendelkezések

4. Az Abtv. 27.§ (1) bekezdése szerint:

„(1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütköztően korlátozza, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

5. Az Abtv. 29.§ és 30.§ (1) bekezdése szerint:

„29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség [...] esetén fogadja be.”

„30. § (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül [...] belül lehet írásban benyújtani.”

¹ A Kúria annak ellenére tartotta fenn a Fővárosi Törvényszék által hozott elsőfokú ítéletet (37.K 701 474/2020/26. FT ítélet), hogy az (i) nem tárta fel rendesen a tényállást (ii) nem azonosította/vizsgálta azokat az objektív körülményeket, amelyek az EU jog alapján az adólevonási jog megtagadására vezetnek, (iii) nem várta el az adóhatóságtól ezen objektív körülmények bizonyítását vagy anélkül állapította meg az adólevonási jog megtagadhatóságát, hogy az adóhatóság bizonyította volna az objektív körülményeket, (iv) az indítványozó bizonyítási indítványait elutasította és mellette az indítványozó által bizonyítani kívánt bizonyítatlanság okán az indítványozó terhére értékelte;

6. Az Abtv. 43.§ (1) és (4) bekezdései szerint:

„43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

[...]

(4) Az Alkotmánybíróság a bírói döntés megsemmisítése esetén megsemmisítheti a döntéssel felülvizsgált más bírósági vagy hatósági döntéseket is.”

III.2. Tényállás, előzmények

7. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (akkor még Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal) (a továbbiakban: „NAV”) 2006-ban átfogó vizsgálatot indított, amely a tollfelvásárlás, -kereskedelem és -feldolgozás minden résztvevőjére kiterjedt. Ennek eredményeként a NAV 2010 januárja és 2012 szeptembere közötti időszak vonatkozásában ÁFA adónemben utólagos ellenőrzést végzett az Indítványozónál, akként, hogy ezt a 2 éves időszakot 5 részre bontotta és ezen időszakok vonatkozásában 5 marasztaló határozatot hozott.
8. Az 5 ügyben született adóhatósági határozat, ideértve azok tényállását is, csekély technikai eltéréssel szó szerint megegyezik egymással. A legtöbb szereplő, a körülmények (pl. az Indítványozó működése, az általa vitt nyilvántartási rendszer, a tollpiac sajátosságai) is ugyanazok, csupán az ellenőrzéssel érintett beszállítók (2-5 beszállító) jelentik az eltérést. Az Indítványozó mind az 5 marasztaló határozat felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő.
9. Az ügycsoport 5 ügyének állása jelenleg a következő:
- (i) Eredetileg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 19.K.30.494/2017 számon folyt ún. „494-es ügy”, amely a jelen alkotmányjogi panasszal érintett ügy:
 - Az ügyben eddig hozott határozatok: Az ügyben eddig 1 elsőfokú és 1 megismételt elsőfokú eljárásra került sor, és született összesen 1-1 első- és másodfokú NAV határozat, 1 elsőfokú ítélet, 1 megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet, továbbá a Kúria új eljárás lefolytatását, új határozat hozatalát előíró határozata.
 - Legutóbbi események: A Kúria, az Alaptörvénnyel ellentétesen eljárva, Ítéletével az Indítványozó adólevonási jogát jogsértően korlátozó 2154066151 iktatószámú NAV határozatot iratellenes és kirívóan okszerűtlen megállapítások alapján helyben hagyó, a Fővárosi Törvényszék által 37.K.701.474/2020/26. sz. alatt (a megismételt elsőfokú eljárásban) hozott és ide I/3 alatt csatolt ítéletével („FT Ítélet”) szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmet (ide I/4 alatt csatolva) elutasította. Az Ítélet ellen jogegységi panaszt nyújtottunk be 2021/dec/10-én (ide I/5 alatt csatolva).
 - (ii) Eredetileg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 19.K.30.495/2017 számon folyt ún. „495-ös ügy”: az ügyben jogerős ítélet született.
 - Az ügyben eddig hozott határozatok: Az ügyben eddig 1 elsőfokú és 1 megismételt elsőfokú eljárásra került sor, és született összesen 1-1 első- és másodfokú NAV határozat, 1 elsőfokú ítélet, 1 megismételt eljárásban hozott elsőfokú ítélet, továbbá a Kúria új eljárás lefolytatását, új határozat hozatalát előíró határozata
 - Legutóbbi események: A Fővárosi Törvényszék 2021/júl/2-án hozott 31.K.701.388/2020/35. számú ítéletével – összhangban az irányadó és rögzült kúriai és európai bírósági gyakorlattal – a keresetnek helyt adott és a NAV határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és az NAV-ot új eljárás lefolytatására kötelezte. A NAV felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

- (iii) Eredetileg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 19.K.30.498/2017 számon folyt ún. „498-as ügy”: jelenleg folyamatban.
- Az ügyben eddig hozott határozatok: Az ügyben eddig 1 elsőfokú és 1 megismételt elsőfokú eljárásra került sor, és született összesen 1-1 első- és másodfokú NAV határozat, 1 elsőfokú ítélet, 1 (elsőfokú) kiegészítő ítélet, továbbá a Kúria új eljárás lefolytatását, új határozat hozatalát előíró határozata.
 - Legutóbbi események: Korábban a (ii) pontban hivatkozott eljárás lezárultáig felfüggesztés alatt állt, azonban 2021/szept/29-én kelt 31.K.705.481/2021/2. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék az eljárást folytatta.
- (iv) Eredetileg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 19.K.30.528/2016 számon folyt ún. „528-as ügy”: jelenleg felfüggesztve.
- Az ügyben eddig hozott határozatok: Az ügyben eddig 3 elsőfokú eljárásra került sor, és született összesen 1 első- és 3 másodfokú és 1 (másodfokú) kiegészítő NAV határozat, 2 elsőfokú, a NAV határozatát hatályon kívül helyező ítélet, továbbá a Kúria 1 felülvizsgálati eljárásban hozott, az új hatósági eljárást elrendelő elsőfokú bírósági döntést fenntartó határozata.
 - Legutóbbi események: Az ügyben eljáró Szegedi Törvényszék 2021/okt/4-én kelt 101.K.701.478/2020/29. végzésével az eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybíróságnál kezdeményezte az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 271.§ (1) bekezdése Alaptörvénybe ütközésének vizsgálatát, az alaptörvény-ellenességének megállapítását és e jogszabályi rendelkezés megsemmisítését, valamint az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés általános és az adott ügyben történő alkalmazási tilalmának elrendelését.
- (v) Eredetileg a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 19.K.30.529/2016 számon folyt ún. „529-es ügy”: jelenleg felfüggesztve.
- Az ügyben eddig hozott határozatok: Az ügyben eddig 3 elsőfokú elsőfokú eljárásra került sor, és született összesen 1 első- és 3 másodfokú NAV határozat, 2 elsőfokú, a NAV határozatát hatályon kívül helyező ítélet, továbbá a Kúria 1 felülvizsgálati eljárásban hozott, az új hatósági eljárást elrendelő elsőfokú bírósági döntést fenntartó határozata.
 - Legutóbbi események: Az ügyben eljáró Szegedi Törvényszék 2021/okt/4-én kelt 101.K.701.461/2020/29. végzésével az eljárás felfüggesztése mellett az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezte az adóhatóság adómegállapításhoz való joga elévülésének megismételt adóhatósági eljárások alatti nyugvásának európai uniós joggal összhangban való értelmezése tekintetében.
10. Összegezve a fentieket, az ügycsoport fenti 5 ügyében a NAV eljárását számos alkalommal értékelték jogellenesnek a bíróságok. Ekként eleddig mindösszesen 5 I.f. adóhatósági határozat, 9 II. f. adóhatósági határozat, 9 Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és Fővárosi Törvényszék által hozott jogerős ítélet és 6 Kúria által hozott ítélet és végzés született. A jelen, „494-es” ügyben az Indítványozóval szemben hozott NAV marasztaló határozattal szemben előterjesztett indítványozói keresetet a Fővárosi Törvényszék iratellenes és kirívóan okszerűtlen megállapításokat tartalmazó FT ítéletével elutasította. Az Indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Kúria az Alaptörvénnyel ellentétes ítéletével elutasította.

III.3. Az alkotmányjogi panasz benyújtási határideje megtartott

11. A támadott ítéletet az Indítványozó 2021/nov/12-én vette kézhez. Az Abtv. 30.§ (1) bekezdése szerinti 60 napos határidő 2022/jan/11-én jár le. Ekként jelen alkotmányjogi panasz határidőben került előterjesztésre.

III.4. Az Indítványozó közvetlenül érintett

12. A jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet közvetlenül érinti az Indítványozót, hiszen egyfelől a Kúria előtti eljárásban felperes volt,² másfelől pedig az ítélettel érintett NAV határozat az Indítványozót – mint adózót – közvetlenül marasztalja.

III.5. A jogorvoslati lehetőségek kimerültek

13. Az Abtv. 27.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében akkor nyílik meg az alkotmányossági panasz benyújtásának lehetősége, ha „az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
14. Az ügy közigazgatási jogi természetű, hiszen a NAV határozatának bírósági felülvizsgálatára irányul. Tekintettel azonban arra, hogy a közigazgatási ügyekben a rendes bírósági felülvizsgálat 1 fokú, a Fővárosi Törvényszék által hozott FT ítélettel szemben rendes jogorvoslatra nem volt lehetőség, csak a Kúriához előterjesztett felülvizsgálati kérelem benyújtására, mint rendkívüli jogorvoslatra. Az ítéletet a felülvizsgálati kérelem nyomán eljáró Kúria hozta, azzal szemben a jogorvoslat törvény erejénél fogva kizárt. Perújítás (jogorvoslat a törvényesség érdekében) kezdeményezésére nem került sor.
15. A fentiekben túl utalunk továbbá arra, hogy az Alkotmánybíróság álláspontja szerint „az alkotmányjogi panasz benyújtásának feltétele az ügy jogerős lezárása”,³ amire jelen ügyben sor került, tehát az Abtv. 27.§ (1) bekezdés b) pontjában megfogalmazott feltétel teljesült. Valamint rámutatunk, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tű. állásfoglalás rögzíti, hogy az „Abtv. 27. § b) pontja szerinti „jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette” fordulat a rendes jogorvoslati lehetőségek igénybevételére vonatkozik, az indítványozó nem köteles a felülvizsgálatot és a perújítást mint rendkívüli jogorvoslatokat is kimeríteni”. (kiemelés tőlünk)

III.6. Az alapjogsérelem az ítéletben testet öltő bírói döntést érdemben befolyásolta

16. Miként azt az alábbi IV. fejezetben részletesen is kifejthetjük, az ítélet ellentétes az Alaptörvénnyel. Az ítélet meghozatalával a Kúria ugyanis megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát, mivel figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény E) cikkében foglaltak alapján alkalmazandó európai uniós jogot.
17. Az Indítványozót a fentiekkel ért jogsérelemet az teszi alapjogsérelemmé, hogy az ítélet nem pusztán *contra legem*, hanem olyan mértékben tér az ügyben érintett ÁFA levonási jog érvényesítésére vonatkozó – az európai uniós jog által keretezett hazai – jogszabályi rendelkezések Alaptörvény szabta értelmezési tartományától, hogy az *contra constitutionem*-mé vált.
18. A *contra constitutionem* jogértelmezés érdemben hatott ki a bírósági döntésre, mert a Kúria az adólevonás jogának – az európai uniós jog által keretezett hazai jognak és gyakorlatnak megfelelő – biztosítása helyett az ítélettel megtagadta azt az Indítványozótól.
19. Miként azt az Alkotmánybíróság gyakorlata világossá tette, az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.⁴ Azonban ezen két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság

² V.ö.: 3245/2021. (VI. 4.) AB végzés [20] pont

³ 3246/2012. (IX. 28.) AB végzés [16] pont

⁴ 21/2016. (XI. 30.) AB határozat [20] pont, 34/2013. (XI. 22.) AB határozat [18] pont

érdemi eljárását. Tekintettel arra, hogy esetünkben az alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolta az Ítéletet, a befogadhatóság ezen feltétele is teljesül.

IV. Részletes érdemi indokolás

IV.1. Az FT Ítélet és azt helyben hagyó Ítélet ellentétes az Alaptörvénnyel

[Az Európai Unió joga és joggyakorlata a magyar jogrend része]

20. Magyarország a 2004. évi XXX. törvény 2004/máj/1-én történő hatályba lépésével kihirdette az Európai Unióval csatlakozási szerződést, valamint az Európai Unióról szóló Szerződést, az Európai Közösséget létrehozó Szerződést, és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó Szerződést, ezáltal pedig az Európai Unió tagjává, jogrendszerének részévé vált. A későbbiekben az európai uniós alapszerződéseknek az uniós bővítés valamint az európai integráció előrehaladtával eszközölt módosításait Magyarország szintén elfogadta, kihirdette és jogrendje részévé tette.
21. Az Indítványozóval szemben ÁFA adónem tekintetében folytatott utólagos ellenőrzést a NAV. Az ÁFA szabályozás a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv által harmonizált jogterület.
22. Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés („EUMSZ”) 288. cikke értelmében az Európai Unió „hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el. [...] Az irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.”
23. A fentiek szerint elfogadott irányelvek, így a 2006/112/EK irányelv értelmezésére – az előzetes döntéshozatali eljáráson keresztül – az EUMSZ 267. cikke értelmében az Európai Unió Bírósága („EUB”) rendelkezik hatáskörrel. Az EUB az európai uniós jog értelmezésekor nem pusztán véleményt nyilvánít, hanem indokolással ellátott határozatot hoz. Azt a nemzeti bíróságot, amely a határozat címzettje, az előtte folyó jogvita eldöntésekor köti ez az értelmezés, míg az EUB ítélete a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.
24. A fentiek értelmében, amikor a magyar nemzeti bíróságok a magyar ÁFA szabályokat alkalmazzák, akkor azokat az európai uniós joggal (2006/112/EK irányelv) és joggyakorlattal (EUB ítélkezési gyakorlata) összhangban kell alkalmazniuk. Csak ezen elemekkel együtt határozható meg ugyanis az adózókat és az adóhatóságokat terhelő jogok és kötelezettségek pontos köre, mértéke és jellege.
25. Az Indítványozó felülvizsgálati kérelme (I/4) elbírálásakor a Kúriának abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy az FT Ítéletben foglaltak megalapozzák-e az Indítványozó adólevonási jogának megtagadását. Fejtárta-e a tényállást a Fővárosi Törvényszék? Azonosította-e azokat az objektív körülményeket, amelyek az európai uniós jog alapján a levonási jog korlátozására, teljes megtagadására vezethetnek és az adott ügyben való fennállásukat bizonyította-e?
26. A fenti kérdések megválaszolásához a felülvizsgálati kérelem (I/4) V. fejezetében (a 27-41. pontokban) részletesen bemutattuk a vonatkozó jogszabályi hátteret, a magyar és európai uniós joggyakorlatot, amelyre itt is utalunk és hivatkozunk.
27. Azonban a Kúria – hasonlóan az FT Ítéletet hozó Fővárosi Törvényszékhez – mind a magyar, mind pedig az európai uniós joggyakorlatot (amelyet a jelen alkotmányjogi panasz I/6 számú mellékletében részletesen ismertetek) figyelmen kívül hagyta és bár azok tartalma világos és egyértelmű, mégis az azokból kiolvasható jogértelmezéssel teljes mértékben ellentétes tartalmú, azaz *contra legem* Ítéletet hozott. Az EUB gyakorlatával szembe menve olyan körülményekre,

hiányosságokra alapította az Indítványozó felelősségét, amelyek nem képezhették volna az Indítványozó adólevonási jogának megtagadását.

28. Az Európai Unió joga kötelezően *alkalmazandó* jog Magyarországon, annak alkalmazását a nemzeti bíróságok nem tehetik félre. Ugyanakkor ezen alkalmazandó európai uniós jog *értelmezésére*, és ezen keresztül tartalmának pontos meghatározására az EUB rendelkezik hatáskörrel. A 2006/112/EK irányelv pontos tartalmát ekként tehát normaszövege és azt értelmező EUB gyakorlat közösen alkotják.

[Nem csak contra legem, hanem contra constitutionem]

29. A magyar bíróságok, így a Fővárosi Törvényszék, de a Kúria is, nemzeti bíróságként a hazai ÁFA szabályozás részét képező, az adólevonási jog gyakorlásához vagy éppen gyakorlásának megtagadásához szükséges feltételek vizsgálata során akkor járnak el az Alaptörvény által kijelölt értelmezési kereten belül, amennyiben – az Alaptörvény E) cikkének figyelembe vételével – tekintettel vannak az európai uniós jogra és joggyakorlatra.
30. Amennyiben ezt nem teszi meg egy bíróság és önkényesen – bár a fennálló és irányadó jog és joggyakorlat már csak az elé tárt periratok alapján is ismert előtte, és anélkül, hogy az EUB előzetes értelmező döntését kérte volna, vagy részletes indokolás mellett rámutatna azon ténybeli körülményekre, amelyek okán más megítélés alá esne az előtte fekvő ügy – eltér az európai uniós jogtól és joggyakorlattól, úgy határozata *contra legem* lesz.
31. Az FT Ítélet és az azt helyben hagyó Ítélet azáltal, hogy

- (i) alap nélkül és önkényesen eltért az európai jog és joggyakorlat által kijelölt értelmezési kerettől a hazai ÁFA szabályok alkalmazásakor;
- (ii) és nem indokolta, hogy mi igazolja ezen eltérést;
- (iii) valamint mivel az eltérés érdemben befolyásolta a döntést, lényegében megfordítva azt (vagyis az irányadó gyakorlattal szemben megtagadta az Indítványozó adólevonási jogát);

olyan léptékű jogsértést tartalmaz, amely

- (i) túlmutat az „egyszerű” jogalkalmazási hibán, amelynek orvoslása a rendes bíróságok feladata; és
- (ii) amely súlyossága okán már kívüli esik az Alaptörvény által szabott és az Alkotmánybíróság döntésiben megjelenő⁵ értelmezési körön.

32. Mindezek következtében a *contra legem* jogalkalmazás felemelkedett a *contra constitutionem* szintjére.

⁵ 3019/2021 (I.28.) AB határozat [34] pontja: "Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése a bíróságok, és nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki (elvi rögzítését lásd 3325/2012. (X.i. 12.) A.b végzés, indokolás [14]). Az Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz (lásd például: 3073/2017. (IV. 19.) Ab végzés, indokolás [29]).

[A contra constitutionem jogértelmezés sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot]

33. Az Ítélet *contra constitutionem* jogértelmezést tartalmazó bírósági döntésként – hasonlóan az FT Ítélethez – felveti és álláspontunk szerint meg is valósítja az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.
34. Rámutatunk, hogy jelen esetben nem arról van szó, hogy a Kúria széttartó joggyakorlatának orvoslását,⁸ vagy egyebekben valamifajta negyedfokú eljárást várnánk az Alkotmánybíróságtól. Nem a jogalkalmazás egységének helyreállítására,⁷ hanem kifejezetten a bírói jogalkalmazás alapjogi kereteinek rögzítésére,⁸ valamint az Alaptörvényben foglalt alapjogok védelmére irányul jelen alkotmányjogi panaszunk.⁹
35. Hivatkozunk az Alkotmánybíróság gyakorlatára, amely szerint „önkéntessé és ezáltal tisztességtelenné válik azonban a bírói döntés, ha valamely, az adott ügyre kötelezően és kizárólagosan alkalmazandó jogszabályi rendelkezést az eljáró bíróság érdemi jogi indok nélkül” figyelmen kívül hagy.¹⁰
36. A hivatkozott alkotmánybírói gyakorlat rögzült és stabil, világosan leszögezi, hogy a „bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja”¹¹ (kiemelés tőlünk)
37. A fentieket erősíti meg az Alkotmánybíróság legfrissebb gyakorlata is, amikor rögzíti, hogy „a Kúria által választott jogértelmezés egyszerre vezetett a jogszabály [...] figyelmen kívül hagyására (contra legem jogértelmezés, mely azonban önmagában még nem vetné fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét), és ennek eredményeként jelen esetben a Kúria az alkalmazandó jogszabályoknak olyan jelentést tulajdonított, mely [az adott ügyben alkalmazandó jogszabály] jogalkotói céljával is ellentétes, ésszerűtlen és ezáltal alaptörvény-ellenes eredményre vezetett”¹² (magyarázó pontosítás tőlünk)
38. Az Alkotmánybíróság rögzítette azt is, hogy a bíróságok által adott jogértelmezés „nem vezethet sem a jogszabály szövegének figyelmen kívül hagyására, sem az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre.”¹³

⁸ Ennek érdekében terjesztettünk elő jogegységi panaszt (I/5) a Kúriánál.

⁷ 3185/2021. (IV. 30.) AB végzés [11]: „... Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a jogalkalmazás egységének biztosítását az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése kifejezetten a Kúria hatáskörébe utalja, a bírói gyakorlattól való eltérés mint jogegységi kérdés nem ad alapot alkotmányossági vizsgálatra (például 3264/2020. (VII. 23) AB végzés, Indokolás [21]; 3397/2020. (X. 29.) AB végzés, Indokolás [13]).”

⁸ Vö. 3019/2021 (I.28.) AB határozat [34] pontja (idézve a 5. sz. lábjegyzetben)

⁹ 3167/2021 (IV. 30.) AB végzés [28]: „A tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok, ezen belül is elsősorban a Kúria, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3325/2012 (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}”

¹⁰ 29/2021. (XI. 10.) AB határozat

¹¹ 20/2017 (VII.18) AB határozat [23] pont, amelyet idéz a 29/2021. (XI. 10.) AB határozat is a [27] pontjában.

¹² 3453/2021. (XI. 3.) AB határozat [46]

¹³ 9/2016. (IV. 6.) AB határozat [26] pont

39. Összegzésként megállapítható, hogy az „a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”¹⁴ (kiemelés tőlünk)
40. Végezetül egyfelől utalunk rá, hogy a fentiekben bemutatott, a jogszabályok kötelező alkalmazását elváró alkotmánybírói gyakorlat másik oldalát jelenti, hogy az „ítélkező bíró személyes meggyőződése soha nem lehet indoka (és különösen nem lehet az egyetlen indoka) a contra legem jogértelmezésnek. Ezt fejezi ki az Alaptörvény 26. cikke is, mely szerint „[a] bírák [...] a törvénynek vannak alárendelve”.¹⁵ Valamint másfelől rámutatunk, hogy az Alkotmánybíróság egyértelműen kijelölte a saját és a bíróságok hatásköreit: a „bíróságok arra kötelesek és jogosultak az Alaptörvény 28. cikke értelmében, hogy az Alaptörvénnyel összhangban törvénykezzenek, amelynek során tisztelgetben kell tartaniuk az Alaptörvényt, amelynek értelmezési keretét nem a bíróságok, hanem az Alkotmánybíróság jelöli ki döntéseiben. A támadott ítéletről megállapítható volt az Abtv. 27. §-a szerinti panaszeljáráásban, hogy érdemét alaptörvény-ellenesség befolyásolta, hiszen a bírói jogértelmezés túlterjeszkedett a tulajdonhoz való jog és a közteherviselési kötelezettség alkotmányos értelmezési tartományán. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság - az Abtv. 56. § (1) bekezdésének megfelelően tanácsban eljárva - a rendelkező rész 1. pontja szerint megsemmisítette az ítéletet”.¹⁶ (kiemelések tőlünk)

IV.2. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének további aspektusai

41. Az FT Ítélettel azonosuló, azt helyben hagyó Ítélet – miként azt az alábbiakban részletesen kifejítjük – több más aspektusban is sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát. Annak ellenére, hogy az alább részletezettek következményei az EUB gyakorlata önkényes félretételének, önmagukban is olyan súlyúak, hogy alaptörvény-ellenességük fennáll.
42. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése egy processzuális alapjogot tartalmaz, amely elsősorban a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti.¹⁷
- (i) Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint¹⁸ az Ítékezés minőségét meghatározó követelmények egy részét, első csoportját, a közvetlenül az Alaptörvényben szabályozott, a tisztességes eljáráshoz való jog nevesített részjogosítványának is tekinthető intézményi és eljárási garanciák jelentik, így a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, a tárgyalás igazságossága, nyilvánosság és az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye.¹⁹
 - (ii) A végső soron szintén a tisztességes eljáráshoz való jogra mint „anyajogra” visszavezethető, azzal logikai kapcsolatban álló jogosultságok további, második csoportja önálló alapjogként került megfogalmazásra az Alaptörvényben, pl. az ártatlanság védelme, a védelemhez való jog (Alaptörvény XXVIII. cikk (2)–(3) bekezdései).
 - (iii) Egy harmadik alcsoportot képeznek továbbá a tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető, az Alaptörvényben nem nevesített, de az Alkotmánybíróság által elismert

¹⁴ 20/2017 (VII. 18.) AB határozat [23] pont és egyúttal utalunk a 23/2018. (XII. 28.) AB határozat [28] pontjára is

¹⁵ 29/2021. (XI. 10.) AB határozat [41] pont

¹⁶ 3233/2021. (VI. 4.) AB határozat [41] pont

¹⁷ 3181/2018. (VI. 8.) AB határozat [42] pont, kiemelés tőlünk

¹⁸ 3046/2019. (III. 14.) AB határozat [48] pont

¹⁹ 22/2014. (VII. 15.) AB határozat [49] pont

részjogosítványok is, így például: a fegyveregyenlőség követelménye,²⁰ az indokolt bírói döntéshez való jog,²¹ miként a hatékony jogorvoslathoz való jog is.²²

43. Utalunk rá, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egy eljárás tisztességességét mindig esetről esetre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembe vételével. Nevesíteni lehet ugyanakkor számos olyan követelményt (részjogosítványt), amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön.²³
44. Ilyennek tekinthető az Alkotmánybíróság azon megállapítása, miszerint a „[j]ogállami keretek között a „tisztességes” karakter minden közhatalom erejével felruházott eljárással szemben követelmény. Ezért a sajátosságok figyelembe vétele mellett, de a hatósági eljárásban is meg kell jelennie a fair eljárás követelményeinek, amely követelményeket az alapjogi jogalanyisággal rendelkező ügyfeleknek alanyi jogként, végső fokon alapjogként ki kell tudni kényszeríteni. E jogok érvényesíthetősége a hatóság működésének korlátlja, jogszerű eljárásának pedig mércéje.”²⁴
45. Bár önmagában a jogszabályok értelmezése (és ennek vonatkozásában a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása) a bíróságok (köztük a Kúria) feladata, amennyiben *kirívó jogértelmezési hibák* valósulnak meg, úgy nem kikerülhető az Alkotmánybíróság eljárása, hiszen szükségessé válik az Alaptörvénynek megfelelő értelmezési tartomány kijelölése.²⁵
46. Állítjuk, hogy az alábbi körülmények azért is megalapozzák az Alkotmánybíróság eljárását, mert rámutatnak, hogy a jelen alkotmányjogi panasz nem arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a rendesbíróságok feletti negyedfokú fórumként járjon el. Ezzel szemben feltárják, hogy olyan alapjogsérelmek történtek, amelyek szükségessé teszik az Alkotmánybíróság eljárását.

[Sérült az indítványozó fegyverek egyenlőségéhez való joga]

47. A fegyverek egyenlőségéhez való jog a tisztességes eljáráshoz való jog meghatározó eleme,²⁶ nem csak a büntetőeljárásokban, de azokon túli más eljárásokban is.²⁷
48. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a két fél jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a felek egymással összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzenek és rajtuk keresztül egyenlő esélyük és alkalmuk legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhassanak és állást foglalhassanak.²⁸
49. A fegyverek egyenlőségét az eljáró bíróságoknak kell biztosítaniuk, az Alkotmánybíróság kimunkált elvi álláspontja szerint nem válhat negyedfokú bírósággá azáltal, hogy a bizonyítási teher kiosztása, vagy a bizonyítás eszközeinek, menetének, értékelésének tekintetében a rendes bíróságok (illetve a felek) helyébe lépne.²⁹ Az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása a bíróságok, végső soron a Kúria feladata.³⁰

²⁰ 22/2014. (VII. 15.) AB határozat [49] pont

²¹ 7/2013. (III. 1.) AB határozat [28]–[34] pontok

²² 7/2013. (III. 1.) AB határozat [24] pont, 14/2018. (IX. 27.) AB határozat [19] pont

²³ 3372/2019. (XII. 16.) AB végzés, 3025/2016. (II. 23.) AB határozat [19] pont

²⁴ 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat [28]

²⁵ 3004/2019. (I. 7.) AB végzés [10] pont, 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés [13] pont

²⁶ 3439/2020. (XII. 9.) AB végzés [39] pont, 21/2014. (VII. 15.) AB határozat [97] pont

²⁷ 21/2014. (VII. 15.) AB határozat [99] pont, 15/2002. (III. 29.) AB határozat

²⁸ 21/2014. (VII. 15.) AB határozat [97] pont

²⁹ 3333/2019. (XI. 26.) AB végzés [12] pont

³⁰ 21/2016. (XI. 30.) AB határozat [24] pont

50. Ennek ellenére az Alkotmánybíróság fenntartja magának a jogot, hogy amennyiben egyes szélsőséges esetekben a(z) eljárás(i) jogsérelmek alkotmányossági kérdéseket vetnek fel és alapjogsérelmet valósítanak meg, úgy fellépjen az Alaptörvény védelmében. Ilyen eset, amikor az eljáró bíróságok kizárólag az egyik fél bizonyítási indítványainak adnak helyt és a másik felet elzárják az általa állítottak bizonyításától.³¹
51. Márpedig az Indítványozó által szabályszerűen és indokoltan tett bizonyítási indítványok elutasítása kirívóan okszerűtlen és jogellenes volt, amely jogellenesség – annak megalapozatlansága, önkényessége és következményeiben megjelenő súlyossága okán – elérte az alaptörvény-ellenesség szintjét, a Kúria Ítéletében mégis orvosolatlannul hagyta azt.³²
52. A fegyverek egyenlőségének sérelme abban is megnyilvánult, hogy míg az Indítványozótól megtagadták a bizonyítás lehetőségét, addig a NAV-tól nem volt elvárt a szükséges bizonyítás lefolytatása,³³ bizonyítottság hiányában értékelheteti egyes körülményeket az Indítványozó terhére.³⁴
53. Ez ellentétes az Alkotmánybíróság gyakorlatában megállapított azon elvvel is, hogy a közigazgatási eljárásokban, így az adóügyi eljárásokban is, „a döntés alapját képező tényállást és annak valóságát az eljárásban egyéni érdekeltiség nélkül, de a köz érdekében fellépő hatóság köteles feltárni és bizonyítani.”³⁵ (kiemelés tőlünk)
54. Azzal, hogy az Ítélet elfogadta az FT Ítéletben megjelenő alaptörvény-ellenes álláspontot, hasonlóan az FT Ítélethez, nem biztosította a fegyverek egyenlőségét az Indítványozó és a NAV között, ezáltal pedig sérült az Indítványozó tisztességes eljárásához való joga.

³¹ 3216/2018. (VI. 21.) AB végzés [18] pont, 3311/2020. (VII. 24.) AB végzés [14] pont, 3009/2021. (I. 14.) AB végzés [21] pont, 3008/2021. (I. 14.) AB végzés [21] pont

³² Az Indítványozót ért jogsérelmeket korábbi, ide is csatolt iratainkban részletesen kifejtettük, azokra ehelyütt is utalunk és hivatkozunk, különösen is a felülvizsgálati kérelmünk (I/4) 1-5. pontjaira (itt ismertettük a megsértett jogszabályhelyeket), 42-46. pontjaira (ehelyütt bemutattuk, hogy az Indítványozó adólevonási jogának korlátozása jogellenes volt), 58. pontjára (tételtes ismertettük a NAV által vizsgált összes ügylet dokumentációját, cáfolva a dokumentálatlanság vádját), 47-64. pontjaira (összegyűjtve mutatunk rá az iratellenes megállapításokra), valamint 68-78. pontjaira (ahol feltárjuk, hogy a rekonstruálhatóság és a dokumentumok manipuláltsága szakkérdések szemben a NAV jogsértő álláspontjával), 129-139. pontjaira (itt bemutatjuk, hogy a beszállítói szabálytalanságok nem lettek volna az Indítványozó terhére értékelhetőek), és 140-151. pontjaira (ahol levezetjük, hogy miért jogsértő, hogy a NAV az adólevonási jog megtagadásakor az Indítványozó korábbi ismeretségeire, személyi kapcsolataira hivatkozott).

³³ Ennek kapcsán utalunk a 3234/2021. (VI.4.) AB határozat [54] pontjára, amelyben az Alkotmánybíróság elfogadólag rögzítette a Kúria által kimunkáltakat, jelesül azt, hogy a NAV-ot terheli a bizonyítási teher (kiemelések tőlünk): „Az előbbi törvényi szabályok szakjogi értelmezését a Kúria gyakorlata adja meg. Az alkotmányjogi panasz alapját képező adóügy tárgyára tekintettel elsősorban a KMK vélemény tartalmára szükséges emlékeztetni a bizonyítással kapcsolatban. Eszerint a bizonyítási teher egyértelműen az adóhatóságra hárul. A hatóságnak kell bizonyítania, hogy fennáll-e azon három eset egyike, amely megalapozza az adólevonási jog megszerű megtagadását. Már a KMK vélemény megalkotása előtt is rámutatott arra a Kúria egy áfa ügyben, hogy „bizonytalan történeti tényállásra adójogi jogkövetkezmény nem alapítható. Bizonytalanaként kell e körben azt is értékelni, ha a közigazgatási adójogi eljárásban nincs határozottan megállapítva a gazdasági esemény megtörténte, illetőleg az, hogy az a számlákon szereplő felek között, avagy mások között jött létre. Ezért a közigazgatási eljárásban elengedhetetlen mindezek tisztázása, és az ehhez szükséges bizonyítás lefolytatása” (Kúria Kfv.I.35 356/2015/4. számú Ítélet, 6. oldal).”

³⁴ V.ö. 3234/2021. (VI.4.) AB határozat [61] pontjával (kiemelések tőlünk): „Az adóbírságról való felelősség az adózó terhére. Az adóhatóság köteles bizonyítani adóigazgatási eljárásban, hogy megvalósult az adóbírság adójogi tényállása, ideértve azt is, hogy az emelt (200%-os) bírságmérték alkalmazásának a feltételei fennállnak. Az adóhatóság a tényállás tisztázása során az adózó javára szolgáló tényeket is köteles feltárni és a nem bizonyított tény, körülmény az adózó terhére nem értékelhető. Ezzel áll összhangban az a fentebb ismertetett kúriai gyakorlat, amelynek lényege, hogy bizonytalan történeti tényállásra adójogi jogkövetkezmény nem alapítható.”

³⁵ 3223/2018. (VII. 2.) AB határozat [30] pont, 165/2011. (XII. 20.) AB határozat

[Sérült az Indítványozó hatékony jogorvoslathoz való joga]

55. Az Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez.³⁶ A kérdés esetről esetre vizsgálandó,³⁷ de az alábbiak általánosságban is kijelenthetők.
56. A jogorvoslathoz való jog azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására.³⁸
57. Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát.³⁹
58. Az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga sérült, mert az Ítélet nem biztosította a *hatékony* jogorvoslat lehetőségét, nem helyezte hatályon kívül az FT Ítéletet, bár annak feltételei fennálltak. Fennálltak, mert az FT Ítélet elzárta az Indítványozót jogorvoslati jogának gyakorlásától azáltal, hogy a bizonyítási indítványait azok indokoltsága és szükségessége ellenére elutasította – miközben jóváhagyta, hogy a NAV egyes tényállási elemek bizonyítatlanságát a felperes Indítványozó terhére értékelje.⁴⁰
59. Elvi élel rögzítette az Alkotmánybíróság, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog alapján az egyes eljárási garanciák olyan értéket jelentenek, amelyek megszegése vagy be nem tartása kihat az ügy érdemére, az ügy kimenetelétől függetlenül. A tisztességes eljáráshoz való jog alapvető fontosságú garanciális alapjog. Az Alkotmánybíróság világossá tette gyakorlatában, hogy séreime még úgy is bekövetkezhet, hogy nem áll fenn oksági kapcsolat a lényeges eljárási szabálysértés és az ügy konkrét kimenetele között.⁴¹
60. Rámutatott továbbá az Alkotmánybíróság, hogy a bizonyítással kapcsolatos indítványozási jog éppen azt teszi lehetővé, hogy útköztetni lehessen az álláspontokat.⁴² Ennek hiányában a fél – esetünkben az Indítványozó – eszköztelen marad jogai védelmében.
61. Az Indítványozó jelen ügyben nem gyakorolhatta az őt mint adózót megillető azon jogokat, amelyek lehetővé tették volna számára, hogy a helytállási kötelezettségének jogalapját és összecszerúségét vitathassa. Ekként pedig egyfelől egyes körülmények annak ellenére kerültek az Indítványozó terhére értékelésre, hogy azok bizonyítottak nem voltak, másfelől pedig az Indítványozó nem nyert lehetőséget, hogy a marasztalásra vezető értékeléseket bizonyítással vitassa. Márpedig ez az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján sérti az tisztességes eljáráshoz való jogát, ami megalapozza az Ítélet alaptörvény-ellenességét.⁴³

³⁶ 7/2013 (III. 1.) AB határozat [24] pont, 14/2018. (IX. 27.) AB határozat [19] pont

³⁷ 3372/2019 (XII. 16.) AB végzés, 3025/2016. (II. 23.) AB határozat [19] pont

³⁸ 14/2018 (IX. 27.) AB határozat [5]

³⁹ 23/1998. (VI. 9.) AB határozat, 3064/2014. (III. 26.) AB határozat [15]

⁴⁰ Utalunk itt elsősorban a felperesi nyilvántartási rendszer manipulálhatatlansága, annak rekonstruálhatatlansága, valamint a tollpiac sajátosságainak a vizsgálatára vonatkozóan előterjesztett szakértői bizonyítási indítványokra és rámutatok, hogy ezekkel kapcsolatosan szakvéleményeket is csatoltuk az eljárás során korábban.

⁴¹ 3311/2018. (X. 16.) AB határozat [34] pont

⁴² 3311/2018. (X. 16.) AB határozat [36] pont

⁴³ 22/2017 (IX. 11.) AB határozat [25] pont: „Az ügy megítélése tehát abban az esetben maradna az Alaptörvény keretein belül, amennyiben az indítványozó az adóhatósági ellenőrzési alapeljárás megindításától gyakorolhatta az adózót megillető azon jogokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a helytállási kötelezettségét érintő adótarozás jogalapját és összecszerúségét vitathassa. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor megállapította, hogy az

[Sérült az Indítványozó indokolt bírői döntéshez való joga]

62. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a bírői döntések minőségével szemben támasztott alkotmányos követelmények az indokolt bírői döntéshez való jogból származnak, amely a tisztességes bírósági eljáráshoz való egyik részjogosítványa.⁴⁴
63. Ennek lényege, hogy a bírői döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy bár a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége,⁴⁵ a bíróságnak az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit *kellő* alaposítással kell megvizsgálnia, és ennek értékeléséről határozatában *számot adnia*.⁴⁶
64. Ennek megtételéhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.⁴⁷
65. Ha a fentiek szerinti vizsgálatot elvégezzük az Ítélet kapcsán, úgy azt látjuk, hogy az Ítélet csak *formailag* teljesítette az indokolás alaptörvényi kötelezettségét, *tartalmilag* nem. Az Ítélet 9 oldalából a Kúria döntését bemutató érdemi jogi indokolás alig több, mint 3 oldal, amiből mintegy 1 oldal foglalkozik az ügy szempontjából kulcsfontosságú EUB gyakorlatnak való megfelelés kérdésével. Az FT Ítélet terjedelme 12 oldal, amelyből 6 oldal tartalmazza a jogi érvelését, amelynek tisztán EUB gyakorlatot érintő részei alig haladják meg mindösszesen ha az 1 oldalt.
66. Az EUB gyakorlata rendkívül részletes, szerteágazó és terjedelmes. Az abban megfogalmazott jogelvek tekintetében az alkalmazásukat lehetővé tevő, vagy éppen kizáró körülményeket nem lehetséges sommásan, alapos vizsgálat nélkül megtélni. A felülvizsgálati eljárásban – de már azt megelőző bírósági, sőt hatósági eljárásban is – az Indítványozó oldalakon keresztül, tucatjával idézve az EUB döntéseket tárta fel azokat a jogi érveket, amelyek álláspontja szerint megalapozzák adólevonási jogának gyakorolhatóságát. Ezzel szemben az Ítélet, támaszkodva az FT Ítéletre (önálló, nem csak behivatkozott érvelést alig tartalmazva), csak általánosságokat⁴⁸ fogalmaz meg.
67. Nem felel meg az Alkotmánybíróság által az Alaptörvényből levezetett indokolási mércének az Ítélet akkor, amikor a jelen ügybeli összetettségu jogkérdés tekintetében nem ad részletes, érdemi és ha nem is tételes, de az egyes kulcskérdések tekintetében alapos, a bíróság érveit a felek felé követhetővé tevő indokolást. Nem teljesült az Alkotmánybíróság által elvárt világossági elvárás, amely megalapozhatja egy terjedelmében rövid indokolás megfelelését.⁴⁹ És bár önmagában a felülvizsgálat alapját képező Ítéletre (FT Ítélet) való hivatkozás nem tilalmas, egyedül állva az nem eredményezné az alapjog sérelmét, jelen esetben mégsem lehet megfelelő eljárás, hiszen az FT

indítványozónak e jogok gyakorlására nem nyílt lehetősége, amely – figyelemmel az Abh2. jogorvoslatához való joggal összefüggő indoklására is – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét idézte elő.

⁴⁴ 3069/2021. (II. 24.) AB határozat [59] pont, 7/2013. (III. 1.) AB határozat [28]–[34] pontok, 6/2020. (XII. 2.) AB határozat [21] pont

⁴⁵ 30/2014. (IX. 30.) AB határozat [89] pont

⁴⁶ 7/2013. (III. 1.) AB határozat [34] pont, 3097/2021. (III. 22.) AB határozat [34] pont

⁴⁷ 3097/2021. (III. 22.) AB határozat [34] pont

⁴⁸ V.ö.: Az Indítványozó által előadottak kapcsán sommásan: „[az Indítványozó] a felülvizsgálati kérelmében nem tudta alátámasztani, hogy kirívóan okszerűtlen mérlegelésen, iratellenes megállapításokon alapulna az elsőfokú bíróság döntése.” (Ítélet [18] pont), vagy az FT Ítélet által tett megállapítások kapcsán sem azonosítható a kúriai értékelés lényege, menete, megfontolásai: „Sem a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott [döntések], sem a kiemelt EUB döntések tükrében nem állapítható meg jogsértő okfejtés vagy kirívóan okszerűtlen mérlegelés az elsőfokú bíróság Ítéletében.” (Ítélet [21] pont).

⁴⁹ V.ö.: 3234/2021. (VI. 4.) AB határozat [76] pont (kiemelések tölünk): „A sérelmezett kúriai Ítélet rész indokolása [.] – tömören, ám világosan indokát adta annak, hogy a KMB Ítéletének indokolása – a felülvizsgálati kérelemben írtakkal ellentétben – miért minősül kellően alátámasztottnak a cukorkereskedelmi ügylettel kapcsolatban.”

Ítélet sem tartalmaz olyan részletes indokolást, amelynek a Kúria általi ítéleti felhívása elégséges mélységet adna az Ítélet indokolásának. (Továbbá rámutatunk, hogy az FT Ítélet sem adja érdemi és világosan indokolt magyarázatát annak, hogy miért jut az EUB gyakorlat és az ügy tényeinek összevetéséből arra, hogy az Indítványozó nem jogosult az adólevonásra, csupán az Indítványozó korábbi ismeretségeire támaszkodik, miközben az nem szolgálhatna döntése alapjául.⁵⁰)

68. Az Ítéletből nem derül ki, hogy a Kúria mi alapján tartotta megfelelőnek az FT Ítéletet, annak ellenére, hogy az Indítványozó előadásai feltárták előtte az FT Ítélet és az EUB gyakorlat közötti ellentmondásokat. Ezeket az ellentmondásokat az Ítélet nem oldotta fel, indokait nem adta a Kúria az Ítéletben megtestesülő döntésének. Azzal pedig, hogy az Ítélet az FT Ítélet helyben hagyásakor az indokolás formai meglétén túlmenően adós maradt az indokolása tartalmi oldalával, megsértette az Indítványozó indokolt bírói döntéshez, ezen keresztül pedig a tisztességes eljáráshoz való jogát.

[A bíróságok tisztességtelen hatósági eljárást legitimáltak]

69. Abban a tekintetben is sérült az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való joga, hogy a Kúria az Ítélettel megfelelőnek mondta ki az FT Ítéletet, ezáltal pedig végső soron egy olyan bírósági határozatot legitimáltak az eljáró bíróságok, amely a NAV alapjogsértő közigazgatási határozatát megfelelőnek tekintette. Vagyis az Alaptörvény által szabott mérce már a hatósági eljárásban is sérült (vö. Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés, tisztességes hatósági eljáráshoz való jog).
70. Utalunk arra az alkotmánybírói gyakorlatban rögzült elvre, miszerint kimeríti az alaptörvény-ellenesség fogalmát és alapot ad az adott bírósági határozat megsemmisítésére, ha a bíróság határozatával helyben hagy egy jogszabálysértő közigazgatási határozatot, ezzel lényegében elfogadva az abban megjelenő alaptörvény-ellenességet.⁵¹
71. Rögzítjük ehelyütt is, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a szakjogi szabályok betartásával köteles az adóhatóság az adójogi felelősséget megállapítani.⁵²
72. Márpedig az Indítványozó által szabályszerűen és indokoltan tett bizonyítási indítványok FT Ítélet általi elutasítása kirívóan okszerűtlen, jogellenes volt, amely jogellenesség – annak megalapozatlansága, önkényessége és következményeiben megjelenő súlyossága okán – elérte az alaptörvény-ellenesség szintjét.
73. Állítjuk, hogy (már) az FT Ítéletnek orvosolnia kellett volna az alperesi alapjogsértést, biztosítva ezáltal az Indítványozó jogát a tisztességes eljáráshoz. Ezt azonban nem tette meg, sőt az Ítélet sem teremtette meg az Alaptörvény elvárásainak megfelelő jogállapotot. Ezáltal az Indítványozó alapjoga sérült maradt.

⁵⁰ Ennek kapcsán utalunk a felülvizsgálati kérelmünk (I/4) 140-151. pontjaiban kifejtettekre.

⁵¹ 5/2017 (III.10.) AB határozat [17], 22/2017 (IX.11.) AB határozat [26] pont

⁵² 3234/2021. (VI. 4.) AB határozat [61] pont

IV.3. Az Alaptörvény megsértett rendelkezése

74. Az előzőek alapján állítjuk, hogy az FT Ítélet és az Ítélet sértik az Alaptörvény alábbi rendelkezését:

„XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

75. Az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontjának és az Abtv. 43.§-ának értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntés megsemmisítésének van helye.
76. A fentiek nyomán kérjük, hogy az Alkotmánybíróság a kérelmünkben megfogalmazottak szerint járjon el.

V. Egyebek

77. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 53.§ (2) bekezdése alapján az első fokon eljáró bíróságnál, azaz a Fővárosi Törvényszéknél terjesztjük elő, és kérjük a Fővárosi Törvényszéket, hogy azt az Abtv. 53.§ (3) bekezdése alapján továbbítsa az Alkotmánybíróság részére.
78. Az Alkotmánybíróság előtti eljárás az Abtv. 54.§ (1) bekezdése értelmében illetékmentes.
79. Nyilatkozunk, hogy az Indítványozó az Ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte, a marasztalásból a NAV felé fakadó befizetési kötelezettségét teljesítette.
80. A jelen alkotmányjogi panasz indítványban szereplő személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.

Tisztelettel:

[Redacted signature block]

[Redacted signature block]

Mellékletek

- I/1 – Meghatalmazás
I/2 – A Kúria által hozott Ítélet
I/3 – A Fővárosi Törvényszék által hozott FT Ítélet
I/4 – Az Indítványozó által előterjesztett felülvizsgálati kérelem
I/5 – Az Indítványozó által előterjesztett jogegységi panasz
I/6 – Az EUB és a Kúria gyakorlatának ismertetése